

Välkommen till Barva!

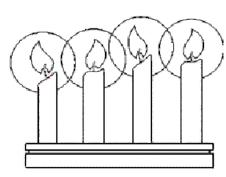

Barva-bladet

Ett informationsblad för Barva Bygdegemenskap nr 3 1998

Utgivare kulturgruppen och samordnare är Anne Ivarsson

Kära vänner

Nu går vi mot mörkare tider - och ljusare. Det är inte bara så att dagarna blir allt kortare och mörkare, utan det är också så att vi tänder adventsljus. Den 22 december vänder det. Dagar och nätter blir lika korta. Sedan kommer ljuset tillbaka. Själva livet kan också vara sådant. Det kan pendla mellan mörker och ljus, ensamhet och gemenskap. Men ensamhet är inte alltid något mörkt. Om vår tillvaro går ut på att samla statusprylar, kan vi acceptera att personliga band brister och ändå anse att vi lyckats. Men om vår verksamhet går ut på att samla en gemenskap av människor, då går tillvaron i stycken, när vi överges av alla.

"Barva-rörelsen", om man får kalla den så, är en ge-menskap. Det är en gemenskap för bygden, för folket. Och kyrkan i Barva tillhör bygden, folket. Det är folkets kyrka, och själva kyrkobyggnaden är en påminnelse om att Gud arbetar med folket i Barva och samlar en gemenskap där. I kyrkobyggnadens gudstjänst och stillhet är Gud ständigt igång med att upprätthålla och befria människor och erbjuda gemenskap och frisk mänsklighet. Kyrkan är därför vårt hem, vårt egentliga församlingshem, där vi har hemortsrätt. Men denna upprättande verksamhet kan inte pågå i kyrkan utan att vända sig ut mot resten av världen och erbjuda alla människor delaktighet i detta enkla och elementära: att bli människa, hel människa. Därför är församlingen början på en ny mänsklighet som håller en öppen gräns mot världen. Därför bör kyrkobyggnaden hållas öppen för alla. Den öppna kyrkan är en signal: "Välkommen hem!"

Här skulle **"Barva-rörelsen"** kunna hjälpa till. Varför inte hjälpa till med ansvaret för att folkets kyrka kan hållas öppen?

Välkomna att fira advent och jul i folkets kyrka i Barva!

/Saga-Lena Höglin, Kyrkoherde

Barva bygdegård

Under 1920-talet bildades ett flertal föreningar i Barva och en gemensam samlingslokal saknades och tankar på ett gemensamt "bygdehem" väcktes. Men endast Barva Hembygdsförening, bildad 1923, och Barva J.U.F.-avdelning,

bildad 1932, förde tan-ken vidare om en gemensam bygdegård.

Hembygdsföreningen och J.U.F., anordnade varje sommar hembygdsfest på åsen vid Barva skola, som tillsammans med J.U.F.:s varulotteri gav det ekonomiska underlaget för byggandet av Bygdegården.

Först hade man tankar på att sammanbygga bygdegården med dåvarande församlingshemmet vid Barksäter (nu sålt). Då ingen mark kunde erhållas övergav man den tanken. Nuvarande marken till bygdegården sålde baron Sack på Bergsham-mars säteri i Fogdö på fördelaktiga villkor.

Hembygdsföreningen inköpte skogslotter på rot för 6 kr kbm, vilka avverkades av föreningens medlemmar. Virket sågades billigt på bygdens sågar och all framkörning utfördes gratis. En hel del timmer skänktes också. Allt till bygdegårdens byggande.

1934 höll Barva J.U.F.- avdelning och med ledning av Svenska Cementföreningen en tredagarskurs i slagning av cementtegel s.k. nogsaker i grusgropen vid Karlkulla. Där fick man gratis sand och kostnaden blev bara cementpriset. I kursen deltog 22 personer och efter kursens slut fortsatte tegelslagningen av medlemmarna samt någon lejd arbetskraft. På så sätt gjordes de ca 22000 stenar som beräknades åtgå till bygdegårdens källare. En annan värdefull gåva var att kommendörkapten Gustaf Celsing, Lindholm skänkte allt golvträ till byggnaden. Ritningar till bygdegården gjordes av arkitekt O. Stylin i Örebro.

Våren 1935 togs första spadtaget för den blivande bygdegården. Murningsarbetet gjordes av K. J. Zettergren och K. G. Karlsson mot en mycket ringa ersättning. Träarbetet påbörjades 1937 och byggmästare var David Carlsson, Stålbåga.

Strax före jul 1937 invigdes bastun av disponent Nils Eriksson, Flenmo, Mellösa och Södermanlands Gymnastikförbund bidrog med 250 till bastuns uppförande. 1938 tog man ett sabbatsår. Under våren 1939 påbörjades inredningsarbetet av byggmästarna Gunnar Zettergren, Väla och Einar Johansson, Björkhaga samt målarmästaren Gunnar Andersson.

Bygdegården kostade 55000 kronor. Barva Hembygdsförening och J.U.F. betalade de kontanta utläggen med 18000 kronor, som kom från hembygdsfesterna.

18 november 1939 står bygdegården färdig med undantag av källarvåningen. Den 19 november hölls den första offentliga föreläsningen av rektor Allan Degerman. Under krigsvintern 1940 hölls flera välbesökta Finlandsaftnar, med upp till 400 närvarande.

Under 1940 var det full verksamhet i bygdegården och varje torsdagskväll kom biografägaren Nils Pettersson, Flen med sin ambulerande apparat.

Barva föreläsningsanstalt som bildades 1923 hade ända från starten haft stor livaktighet. Under åren 1940-48 ha i regel hållits 10 föreläsningar per år. Vanligen ha enstaka föreläsningar ordnats, men under några år bedrevs en livlig kursverksamhet med kurser i jordbruk, hälsolära, sexualkunskap, kommunalkunskap m. m. År 1948 inköpte anstalten egen ljudfilmsapparat, och nu hade ett nytt medel erhållits att stimulera intresset för föreläsningarna. Bussturer ordnades från socknens olika delar till att besöka dessa föreläsningar.

1940 firade man midsommar vid bygdegården och reste där majstången för första gången. Fröken Edla Johansson, Baggvretstugan och lantbrukaren Erik Jonsson, Baggvreten gjorde en rekonstruktion med hjälp av andra äldre barvabor om hur majstången varit klädd tidigare vid Lindholms herrgård. Ända in på mitten av 1950-talet var det Barva hembygdsförening och J.U.F. som anordnade festen. Därefter blev det Stiftelsen och hembygdsföreningen som tillsammans höll midsommarfesten. 1998 återtogs en gammal tradition med att fira Valborg vid bygdegården och att alla Barvas föreningar gemensamt firade midsommar.

Sedan mitten på 1950-talet är bygdegården överlåten till en särskild stiftelse: Stiftelsen Barvagården.

Barva 4H

Under hösten har vi haft en hundkurs i Bygdegården. Camilla Aspbring och Elin Svensson har varit ledare med hjälp av Moa Danielsson och Sussie Källgren. Vi startade den 12/10. Avslutning hade vi måndagen den 30/11. Vi fick besök av Fredrik och Karin Gustavsson från Strängnäs Lokala kennelklubb, de visade flyball. (En tävlingsgren med hinder, bollar m.m).

De andra måndagarna har vi pratat om hundars beteende, användningsområde, uppfödning, sporter och mycket

mera. Under oktoberlovet besökte vi Nasen med fritids, dagmamman Maud och övriga föräldrar. Vi studerade hösten och grillade korv. (Trevligt)

Under jullovet planerar vi några aktiviteter.

God Jul och Gott Nytt År

/ 4 H-klubbledare Susanne Källgren

Resan till Äppelbo

En dag i början på oktober reste en grupp Barvabor till Äppelbo för att lära oss mer om utvecklingsarbete. Mary Bäck som är ordförande för Dalarnas Landsbygdsforum tog emot oss och berättade om Äppelbo och Äppelbo gemenskap.

Äppelbo ligger i Vansbro kommun i Södra Dalarna. Vansbro är en kommun med sjunkande invånarantal och med de problem som följer. Äppelbo är den kommundel som har stigande invånarantal och det kan bero på Äppelbo gemenskap. Äppelbo gemenskap startade 1989 och basen i deras verksamhet är det nedlagda ålderdomshemmet. Idag driver man vandrarhem, servering, hantverksförsäljning, stor second hand-försäljning, viss postservice, beställning- och uthyrningsverksamhet. Även vår- och höstmarknader, jul- och påskbord, hemvändardagar, mannekänguppvisning av second hand-kläder, idé-kläckarkvällar, träffar om Äppelbos framtid och samordning av olika föreningars verksamhet.

Mottot för Äppelbo gemenskap:

- Likgiltighet är vår värsta fiende.
- Ingen utifrån kommer att lösa våra problem.
- Äppelbos framtid hänger på Äppelboborna.
- · Vi hjälps åt att driva fram "Äppelbo-andan".

Äppelbo-andan är ett begrepp:

- En välkomnade öppenhet och omtanke om främmande människor.
- Idérikedom och förverkligande av idéer, med egna medel.
- En nära nog total uppslutning kring krävande projekt.
- Kvicka till att pröva helt nya uppslag.
- Gemenskaphetskänslan.
- Envishet.
- Framtidstro.
- Uthållighet.

Rapport från den 18 november.

En uppföljning av sommarens utställningen, "FORNTIDA ARV I BARVA".

Ca 50 intresserade kom till Barva bygdegård. Arkeolog Ann Vinberg berättade först om resultaten från utgrävningarna av boplatserna, som nu ligger under nuvarande E 20 förbi Säby. Man fann tydliga spår efter gårdar. Husen var stora; upp till 40 m långa och 8 m breda.

Smått märkliga var de fynd som gjordes här av rester från vikingatida bronsgjutning. Gjutformar, som visar att man gjutit spännbucklor. Sådana fynd har tidigare endast påträffats i Birka. Innanför gravhägnaden norr om E 20 låg ett 40-tal gravar från olika tidskeden. Några av stor dignitet.

I den förnämsta graven på krönet fann man ett guldhänge, som svenska experter trodde kommit från Ryssland, men de ryska experterna vill ha det till att det är skandinaviskt! (En utförligare rapport om utgrävningarna kommer att göras av Riksantikvarieämbetet.)

Gravfältet som låg i sluttningen mot Mälaren (idag under nya E 20), låg väl synligt från farleden.

Ann avslutade med att peka på dåtida öppna vattenleder från Birka - Barva och vidare västerut. Hon spekulerade i att sträckan Barva - Birka var en dagsetapp och att Barva hade fått betydelse som handelsplats och centralort under ett par tusen år. Efter hand grundades farleden upp. Jäder och Kjula höjde sej ur vattnet. Det blev där som nya goda odlingsmarker kunde tas i besittning och husbyarna växte upp under medeltiden. I Barva var landhöjningen ringa och på så sett har man inte kunna utöka sina odlingsmarker och Barva föll tillbaka.

/ Eivor Nilsson

Rapport från stormötet i Barvagården

Söndagen den 22 november kl. 18.00 1998 för avstämning av arbetsgrupperna inom projektet BARVA FRAMTID.

Inalles var vi ett 80-tal personer samlade. Rune Johansson, ordförande i interimsstyrelsen, inledde. Bl. a visade han hur befolkningstalet i socknen sjunkit successivt. Han hälsade Nina Jarlbäck (s), Håkan Ingårda (c), och Alf Karlman (kd) från kommunstyrelsen välkomna. Därefter vidtog gruppledarnas redovisning. Alla besjälade av utvecklingstankar som de mycket personligt och pedagogiskt förmedlade, ledsagade av Göran Rehn med imponerande teknologi.

- Barva kan bli en utvecklingsbygd, men villkoret är goda kommunikationer nu, som i forntiden. Av/påfart vid Barva till nya E 20 är grundläggande, sade Claes Söderberg. Tage Hertzell visade med sin "Barvamodell" hur det skulle vara möjligt, utan att alltför stora investeringar göra en av- och påfart till E 20 i anknytning till rastplatsen.
- Att bygga i närheten av kyrkan mot Säby gård hindras av att området är av riksintresse, hade Robert Celsing erfarit. Gruppen ville emellertid inte släppa sin grundidé, om att bygga med gång- och cykelavstånd till skola och allmänna kommunikationer och föreslår markområdet Skäggesta Anderslunda.
- Att kunna få dagis i anslutning till skolan såg barnomsorgsgruppen, som en stor fördel och arbetar på den linjen. Maud Svensson informerade också om ungdomsverksamheten som redan finns i dag i Barvagården. Den skulle ev. kunna utökas med ungdomsgårdverksamhet.
- Ridledsgruppen med Annikka Runström i spetsen planerar för en ridled genom Barva till angränsande socknar, ett delprojekt i Ridled Sörmland. Hon berörde veckoslutspaket där Parken Zoo och Badpalatset t. ex. skulle kunna ingå. Annikka lade också fram en inventering av alla hushåll i Barva, sysselsättning m.m. Av vikt för planering av sysselsättningsmöjligheter, hantverkssamverkan o.s.v. Tage Hertzell kom med sin egen idé om att ansluta en vandringsled genom Barva till Sörmlandsleden och åter, en tur på ett par dagar. Givetvis en lösning, som kan inkludera hela Sörmlandsleden, om man så vill, allt för den som vill göra en avstickare mot Barva från Sörmlandsleden.
- Även en skolgrupp utsågs den 14 juni, då arbetsgrupperna tillsattes. Skolan fungerar bra och har egen styrelse. En hantverks- och kafégrupp har bildats. Nu söker man lämplig lokal rapporterade Berit Karlsson-Ringvall.
- Kulturgruppen har ansvaret för att information når ut till alla hushållen genom Barva-bladet och flygblad. Till nästa sommar har gruppen börjat planera en bildutställning, "Barva i bild då och nu". Anne Ivarsson har tillskrivit Eskilstuna museer och stadsarkivet, Södermanlands museum om att få låna bilder från Barvabygden. Anne, som står för Barva-bladets layout, har även lagt ut bladet på internet och även satt Barva på världskartan, med sin hemsida om Barva!

Genomgående under kvällen räckte gruppledarna ut handen, om stöd och hjälp, om samarbete med kommunen. Nina

Jarlbäck fattade handen och tog till orda. Hon meddelade att BARVA FRAMTID skulle få 10.000 kronor i startbidrag och att hon snarast skulle kalla på vägverket och avfartsgruppen till ett sammanträde, samt att hon välvilligt skulle titta på förslaget, om att bygga vid Anderslunda, allt som vi tacksamt noterade.

Som sista informationspunkt presenterade Lotta Rehn BARVA FRAMTID:s visioner om avfarten, Barvagubben, kyrkbyn, hantverkskafét och Barva fornsal. Rune citerade slutraderna i Eskilstuna Kommuns nyskrivna dokument, "Fristaden, en vision om ett framtida Eskilstuna", av vilket han tidigare under kvällens lopp återkommande föredragit valda delar.

Alla vill vara Barvabor, när kvällen var slut. Alla var vi inspirerande, stolta och glada över att tillhöra gemenskapen i BARVA FRAMTID. Styrkta och upplyfta av nybyggarandan i Barva kunde vi vända hemåt för att ta itu med det fortsatta arbetet att förverkliga de olika delprojekten för en framtida betydelsefull bygd i Mälardalen in på 2000-talet.

/ Eivor Nilsson

Stall Ki-Di?, ponnylekis? Vad är det?

Det finns på Fogelbergs gård i Barva. Där Annikka Runström med sin familj erbjuder ridning för barn från ca 2 år och uppåt, vuxna och även helt nybörjare. Det finns shetlandsponny, korsningsponny, russ, fjording, nordsvensk travare, tinkers och korsning. Det finns också får, getter, ankor, tuppar, ko med kalv, kanin, hundar och kattor.

- Ponnylekis, som vänder sig till barn 5-7 år gamla. Praktisk teori och korta ridpass med ledare.
- Barnridning för barn från ca 2 år och uppåt och med van ledare.
- Lektionsridning för barn från ca 5 år och även för vuxna nybörjare.
- Skogsridning för mer vana ryttare, barn och vuxna.
- Även långritter, heldag i stallet, körning med ponny och vagn, läger, kalas för barn anordnas om så önskas.

Annikka Runström 016-93013

Minnenas hörna

Barva för ca. 50 år sedan, som jag minns. 1947, när jag började skolan fanns inga skolbussar. Då fanns klasserna 1-6 både i "Kyrkskolan" och i Prostökna skola. Jag började i Prostökna. Det var att gå eller cykla. Bodde då vid Ekelund men flyttade till Långsved i mars -48. Minns hur Alf Karlsson och jag fångade kräftor i Sågstugån. När vi kom hem sa man dom fick inte fångas då.

Britta Eriksson och Karl Axelsson var lärare. Hösten 1948 började man med skolbussar. Då delades upp så att 1-2-an gick i vid Barva skola, 3-4-an vid Prostökna och 5-6-an vid Barva skola och så blev det en 7-a i Kjula. Lärare i 5-6-an var Erik Smith.

Så fick vi nya idoler. Chaufförerna, Holger, Erland, Helge och några till. Helge kallade oss alltid "mina barn". Så vi kallade honom pappa. Det mest spännande var när någon av dom lyckades köra i diket. Så var det ju Sven Johansson med Taxin, senare blev det Sven Svensson.

Vid denna tid fanns 3 affärer i Barva. Barva handel, Sågstugan och Hagaborg. Dom hade det mesta som behövdes.

Åkte till stan gjorde man inte så ofta. Det var inte många som hade bil då.

Varför skriver jag detta? Jo jag vill att ni som har minnen från barndomen, ska skriva ner dom och sända dom till Anne, så kan vi få en fin historik över Barva. Och Du som kanske har svårt att skriva själv, kanske kan få hjälp av någon.

/Rune Johansson.

Tips! Har du svårt att komma på något möte i bygdegården eller till någon studiecirkel eller till kyrkan? Sitt inte hemma, utan ring till någon som är bilburen eller till någon i styrelsen och be om hjälp för att komma iväg! Jag vet av egen erfarenhet, att de flesta ställer upp med skjuts bara man ber om det! Men du får ta det första steget själv!

Barva kommuns vapen: "Kluven sköld, högra fältet blått vari ett ax av guld, vänstra fältet av guld, vari fem gröna blad. Folkskolläraren Karl Axelsson och landsantikvarie Ivar Schnell gjorde utformningen. Man ville att vapnets ena hälft skulle knyta an till ortnamnet "Barva" som anses betyda "lundar" och den andra hälften skulle innehålla häradsvapnet "axet". Barva vapen fastställdes den 7 december 1951 av Kungl. Maj:t.

En dag i Barva när jag är 45 år

Det kanske är små byggnader i hela Barva det är röda hus. Det kanske är många hundar.

Det är den vanliga skolan, fast den är utbyggd, det kanske är en ny saxfabrik. Mauds hus kanske är tåg station. Det kanske finns en liten butik, det kanske finns en jätte stor glassfabrik som man kan gå till och äta när man vill för att det är gratis.

Där Williams farfar bor där kanske det är ett palats där William och hans fru ska bo.

Jag vill bo där jag bor nu med min familj. Jag vill jobba med hästar när jag är stor.

Nils Rehn 8 år

Tillbaka till förstasidan

Uppdaterat den 25 juni 2008, webbmaster: <u>Anne Ivarsson</u> http://www.barvabygden.se/bb-3.htm